

HELI MÄENPÄÄ

ARVON KISSA

SUOMALAISTEN
RESCUE-KISSOJEN TARINOITA

AULA & CO

© Heli Mäenpää ja Kustannusosakeyhtiö Aula & Co, 2023
ISBN 978-952-364-389-5

Kuvat: Heidi Strengell
Kansi: Janne Hänninen
Art direction: Heli Mäenpää
Takakannen kuva: Rebekka Huomo

Paino: Tallinna Raamatutrükikoda

Kustannusosakeyhtiö Aula & Co
Kalevankatu 34, 00180 Helsinki
aulakustannus.fi

Kymmenille tuhansille
suomalaisille kodittomille kissoille
ja heidän pelastajilleen.

SISÄLLYS

Lukijalle 9

SUIKKANEN – Kissa josta tulikin kissa 15

TAO – Yhdessä isoiksi 27

KIRLIA – Kantaemo kampurajalka 41

PEPSI – Kahden kodin kippari 55

EINARI – Kahden kollin liitto 67

SIENNA – Salamatkustajan viimeinen pysäkki 81

MILDRED – Lady Mildredin kaunis maailma 95

MAISA – Sikalan sankaritar 109

KAKKONEN – Kakkapyllystä kaikkien kaveriksi 121

MILLA – Mustan kissan tassu 133

MARJATTA – Ikäneidon jatkoaika 145

VIIMA	– Aina askeleen edellä	157
JIPPU	– Tyttö joka vaihtoi väriä	171
HULI	– Pellolta parrasvaloihin	183
ISO-ALLAN	– Kuinka villikolli kesytetään	195
JIRO	– Kissamaailman fight back!	209
PIKKU PRINSSI	– Pentu numero 397	221
ONNI	– Seniorin uusi rakkaus	233
RUUVI JA MUTTERI	– Yhteen kiertyneet	246
SYLVI	– Pelastava enkeli	257
SIMO	– Keltaisen talon selviytyjä	269
	Jälkisanat – Kissan arvo	281
	Kiitokset	290

LUKIJALLE

”Mutta sähän olet koiraihminen”, ystäväni tokaisi, kun kerroin kirjoittavani kirjaa kissoista. Hän oli osittain oikeassa. Tätä kirjoittaessani minulla on yhdeksän koiraa eikä yhtäkään kissaa. En ole koskaan elänyt kissan kanssa. Mutta en ole myöskään koskaan ollut pelkästään koiraihminen, olen aina ollut eläinihminen ja näin ollen myös kissaihminen.

Ensimmäisessä kirjassani *Etsii omaa ihmistä* kerroin Suomeen adoptoitujen rescue-koirien elämästä. Tutkiesani heidän elinolojaan ja kirjoittaessani heistä surin ja vihasin kodittomien koirien kohtelua useissa maissa Suomen ulkopuolella. Kuinka voi olla mahdollista, että nuo ihmiset tuolla jossakin eivät näe koirien kärsimystä ja auta heitä!

Tämä kirja kertoo puolestaan omasta vakavasta eläinsuojelullisesta epäkohdastamme: kodittomista ja kaltoin kohdelluista kissoista. Suomessa elää kymmeniä tuhansia kissoja heitteillä ulkona vuoden ympäri, eikä se, että kissalla on koti aina tarkoita, että kissa

saisi elää hyvän elämän. Puhutaan kissapopulaatioista, villiintyneistä kissoista, pentutehtaista ja löytökissoista. Kissat esitetään yleensä kissakriisin keskiössä sekä eri lähteissä joko kärsivien tai haitallisten eläinten massana. Yksittäisen kissan näkökulma pääsee harvoin esiin muuten kuin eläinsuojeluyhdistysten somekanavissa adoptio- tai kuolinilmoituksina. Kiitos heille siitä.

Tässä kirjassa nostan esiin kriisin keskellä elävät ja siitä kärsivät kissat, joista jokaisen elämä on tarinan arvoinen, kuten elämä aina on. Kirjani päähenkilöt ovat populaatio- ja löytökissoja, ja lisäksi joukossa on pari kodinvaihtajaa ja yksi pentutehtaasta pelastettu. Kaikkia arvon kissojani yhdistää se, että jokainen heistä on halunnut elää, mutta ei sellaista elämää, jota on tahottomattaan joutunut elämään. Heitä yhdistää myös se, että he kaikki pelastuivat, toisin kuin valtaosa heitteillä elävistä kissoistamme.

Löytökissa on yksinäinen kulkija, joka on saattanut karata tai eksyä kotoaan. Häntä on etsitty ja kaivattu, ja häntä rakastetaan ja ikävöidään yhä vuosienkin jälkeen. Mutta hän ei ole löytänyt takaisin kotiin ilman ihmisen apua, sillä kukaan ei ole ymmärtänyt hänen olevan avun tarpeessa.

Löytökissa voi olla myös ihmisen tarkoituksella hylkäämä ei-toivottu pentu tai aikuinen kissa, jota ei halutakaan takaisin kotiin. Hylätyn löytökissan pelastaa useimmiten joku empaattinen ihminen, joka on huomannut kissan hädän ja saattanut hänet löytöeläintalon tai eläinsuojeluyhdistyksen hoiviin.

Populaatiokissa taas elää osana laumaa ja yleensä ulkona. Vastoin yleistä luuloa populaatiokissat eivät elä keskenään villeinä metsässä tai pellolla, vaan jonkun ihmisen pihapiirissä. Populaatioilla on aina joku ylläpitäjä, ruokkija, jonka ansiosta kissat pysyvät elossa, joskin usein vain hädin tuskin.

Populaatiokissat pelastuvat, jos pelastuvat, yleensä eläinsuojeluyhdistysten vapaaehtoistyön ansiosta sen jälkeen, kun joku on tehnyt viranomaisille ilmoituksen kissapopulaatiosta. Joskus ruokkija itse pyytää apua yhdistykseltä.

Valitsin kirjani tarinat lähes kolmensadan minulle kerrotun kissan tarinan joukosta. Ne toistuvat samankaltaisina, mutta kuitenkin erilaisina. Jokainen päähenkilö on omanlaisensa, erityinen kissa, joka on koskettanut matkallaan niin lajitovereitaan kuin kohtaamiaan ihmisiäkin. Jokainen tarina kertoo myös kissan pelastajan ja adoptoijan tarinan ja sen, miten nämä kaikki henkilöt liittyvät toisiinsa ja muodostavat yhdessä onnellisen lopun.

Heidi Strengellin muotokuvat kirjan kissoista korostavat heidän persooniaan ja pyrkivät osaltaan näyttämään lukijalle, millaisia tyyppejä ovat esimerkiksi Jippu, Kirlia, Pikku Prinssi ja Suikkanen. Ja ai että, miten rakastettavia he kaikki ovatkaan! Heistä jokaiseen oli helppo ihastua.

Lain edessä kissat, kuten muutkin eläimet, rinnastetaan esineisiin. Se on väärin. Siksi kutsun eläimiä pronomi-nilla *hän*, joka saattaa ehkä aluksi kuulostaa korvaasi

oudolta. Se menee ohi, lupaan! Toivon, että luettuasi kirjani *se*-pronomini ei enää sinustakaan tunnu sopivalta yhdistettynä eläimiin, meidän ihmiseläinten tunteviin ja tietoisiin kanssaeläjiimme.

”Mitä olet oppinut kirjoittaessasi tätä kirjaa?” kysyi toinen ystäväni. Tiesin heti vastauksen, sillä olin ajatellut sitä joka päivä kirjoittaessani. Olin, ja olen yhä yllättynyt, järkyttynyt ja äärimmäisen surullinen siitä kärsimyksen määrästä, jota kodittomat kissat joutuvat maassamme kokemaan. Ensimmäisestä hengenvedosta kuolemaansa saakka.

Sinäkin taidat olla eläinihminen, olethan valinnut kirjani käteesi tai kuulokkeisiisi. Toivon, että onnistun kirjani päähenkilöiden kautta näyttämään, millaista elämää koditon tai heitteille jätetty kissa elää tälläkin hetkellä kaupungissamme, kylässämme, naapurissamme. Ehkä ensi kerralla yksinäisen kissakulkijan nähdessäsi mietit, mikä hänen tarinansa mahtaakaan olla. Ja jos pysähdyt kysymään sitä häneltä, saatat pelastaa kokonaisen elämän.

Heli Mäenpää

Lahnajärvellä elokuussa 2023

Minut löydät sosiaalisesta mediasta.

Tavataan siellä ja jutellaan lisää!

@arvonkissa @straydogcabaretrescues @helibangbang

SUIKKANEN

Löysi oman ihmisensä 2022

KISSA JOSTA TULIKIN KISSA

SOMERO, MARRASKUU 2021. ”Joo, kyllä tämä vainaja on”, rikosylikonstaapeli Nina totesi parilleen ja kai-voi puhelimen esiin tilataksaan ruumisauton. Marras-kuun viimeisenä päivänä oli pakkasta melkein kym-menten astetta, mutta menehtyneellä oli päällään vain ohut fleecepaita. Läkäs nainen oli ottanut viimeiset aske-leensa muovisandaaleissa omalla pihallaan. Kävelykeppi ei ollut enää tukenut kohtauksen tultua, se lojui maassa.

Turkoosi ämpäri seiso i yhä tukevasti pystyssä naisen vieressä. Sisällä oli pussillinen kissan kuivamuonaa ja vähän märkäruokaa vanhassa margariinipakkauksessa. *Täällä on vielä kissoja*, Nina tajusi. Hänellä oli hyvin aikaa tutkia ulkorakennuksia ennen ruumisauton saa-pumista.

Pihan toisella puolella, pellon laidassa, oli pieni punamultainen rakennus. Nina kiskaisi oven auki ja huomasi seisovansa pihasaunan kylmässä eteisessä. Löylyhuoneen ovi oli lukossa, ja Nina lähti etsimään avainta talosta.